

Uitleg en Verkondiging

Lieve mensen, gemeente van Jezus Christus

Ze waren onderweg/ op de weg naar Jeruzalem en Jezus ging voor hen uit, ging hen voor.

De weg naar Jeruzalem is meer dan een geografische weg. Bij het Bijbelse Jeruzalem gaat het om meer dan enkel de aanduiding van de plaats. Jeruzalem is bijbels doel en bestemming van de menselijke samenleving, zoals God die bedoeld heeft en waarheen God in zijn woorden de weg wijst. Jeruzalem staat voor de vervulling van Gods Belofte in een samenleving, waar vrede en verzoening woont, waar recht wordt gedaan en ieder mens tot zijn recht komt in alle menselijkheid.

Een samenleving waarin liefde en respect, aandacht en zorg is in het bijzonder voor de minsten. Een samenleving waarin de sterken dienstbaar zijn aan de zwakken, de rijken hun rijkdom delen met de armen, waarin macht niet gebruikt wordt om de eigen positie te handhaven of veilig te stellen, maar waarin de macht wordt gebruikt om recht en gerechtigheid te dienen.

Kortom een samenleving als een bloeiende boomgaard, zoals Jesaja zingt in zijn profetie, die we vandaag lezen. Een samenleving, die bevrijd is en waar mensen niet langer doof of blind zijn voor elkaar. Een samenleving, waar mensen luisteren naar het Woord van God en ook luisteren naar elkaar als medemensen, als broeders en zusters en naar elkaar omzien. Een samenleving, zoals Jesaja zingt: waarin de verdrukten de Heer loven en de zwakken juichen om de Heilige Israëls. En waarom? Omdat het gedaan is met geweld en onrecht.

In zijn profetie ziet Jesaja Gods beloften van liefde vrede en recht al als vervuld, terwijl hij maar al te goed weet dat het nog lang zo ver niet is in het beloofde land en het Jeruzalem van zijn dagen. Maar in vertrouwen op God blijft de belofte staan en blijft de hoop op vervulling levend. Ja dat vertrouwen en die hoop geeft hem juist inspiratie om zijn volk op te roepen om op weg te gaan, om op weg te blijven gaan naar dat beloofde land en beloofde Jeruzalem of anders gezegd: het Koninkrijk van God. En de weg die Jesaja zijn volk daarheen wijst is de weg van de Woorden van God: de weg van de geboden en beloften van God.

Ook Jezus is op weg naar dat Koninkrijk van God en onderweg richt hij voortdurend tekenen op over hoe het in het Koninkrijk zal toegaan. En hij roept mensen om samen met Hem op die weg te gaan. De volgelingen van Jezus worden in het Nieuwe Testament dan ook niet 'Christenen' genoemd - dat gebeurt pas veel later, in de 2^e eeuw; Nee in het NT, in het boek handelingen worden de volgelingen van Jezus 'mensen van de weg' genoemd. Mensen die net als Jezus de weg van Gods Woorden, van Gods geboden en beloften, van vrede liefde en recht in hun eigen leven willen gaan. Geloven is in woord en daad onderweg zijn naar het Koninkrijk van God, naar het waarachtige, vervulde Jeruzalem: Jerushalaim: de stad van de dubbele shalom.

Die notie klinkt mee op de achtergrond als Markus hier zegt: ze waren onderweg /op de weg naar Jeruzalem. En hij zegt er nog wat bij: *en Jezus ging hen voor*. Jezus is hun voorganger, hun leidsman op de weg naar dat Koninkrijk van Gods dubbele vrede. Hij is de voorganger en leidsman in zijn doen en laten, in zijn liefdevolle inzet voor mens en wereld, in zijn aandacht voor de kwetsbaren en weerlozen, in zijn opkomen voor het recht van de kleinen en zwakken, in zijn zoeken naar vrede en verzoening tussen mensen, tussen sterken en zwakken, tussen groten en kleinen, tussen armen en rijken enz. enz. Hij is hun voorganger op de weg van Gods Woorden om al die tegenstellingen, die het menselijk leven bedreigen, op te heffen ter wille van de shalom voor allen.: vrede en welzijn.

De leerlingen waren ongerust en ook de mensen die hen volgden waren bang. Waarom? Het staat er niet. Vanwege de te verwachten tegenstand? Want dat weten ze maar al te goed vanuit de traditie van hun volk. De weg naar het beloofde land is nooit een rechte weg. Is nooit een weg zonder barrières, zonder

moeilijkheden, zonder hindernissen., zonder tegenstand. Wie opkomt voor liefde vrede en recht, wie daadwerkelijk opkomt voor armen en ontrechten, kleinen en zwakken krijgt te maken met tegenstand, ja met harde tegenstand, want de sterken en machtigen willen hun bevoorrechte posities niet zomaar opgeven. Uit de verhalen van de bijbel, uit wet en profeten weten de leerlingen dat maar al te goed. En vandaag de dag is het niet veel anders.

De leerlingen hebben de tegenstand tegen de bevrijdende weg van Jezus naar het Koninkrijk ervaren in de tegenstand van Farizeeërs en overpriesters. Tot nu was het bij woorden gebleven. Maar nu ze naar Jeruzalem op weg zijn komt de vraag op: wat zal de macht tegen Jezus ondernemen. Want Jeruzalem is niet alleen bijbels beeld van de toekomst, het is in de dagen van Jezus ook reëel het machtscentrum. En hoe zullen de machten reageren op Jezus' roep om vrede liefde en recht ? Ze weten het niet en dat maakt hen bang. Hun angst is vooral ingegeven door angst voor het onbekende? Ze weten niet precies wat er voor hen ligt en wat zij op hun weg zullen tegenkomen aan tegenstand . Maar ook al weten ze het dan niet precies, die angst is natuurlijk wel reëel is.

Jezus gaat daar dan ook serieus op in. Voor de derde maal kondigt hij zijn weg van lijden én opstanding aan. In de wandeling spreken we vaak over de drie lijdensaankondigingen, maar dat is maar de halve waarheid: ook de opstanding wordt hier aangekondigd. Dat maakt het lijden overigens niet minder erg. Maar Jezus wil ondanks de tegenstand, die Hem een lijdensweg bezorgt – Jezus wil desondanks voort en door blijven gaan op de weg naar het Koninkrijk van Gods vrede. Jezus wil het Koninkrijk niet opgeven, ook al weet hij dat mensen hem op die weg lijden zullen aandoen. Maar Hij weet ook dat God die weg naar het Koninkrijk niet laat doodlopen op het kruis, maar over zijn dood heen zal doorzetten. In dat vertrouwen gaat Jezus verder op weg naar Jeruzalem.

De broers Jacobus en Johannes horen kennelijk alleen het laatste: over de opstanding, dat zij verstaan als de overwinning van het Koninkrijk. Ze vergeten hun angsten en lopen met hun hoofd al in de wolken. Ze vergeten de weg die zij in Jezus Naam te gaan hebben, de weg van liefde, vrede en recht en proberen hun toekomst al vast veilig te stellen.

Ze nemen Jezus apart en vragen Hem een vriendendienst: wil je wat voor ons doen ? Alleen dat al doet ze de gezamenlijkheid van de 12 , van Israël, van de gemeente doorbreken. Ze willen enkel voor zichzelf iets regelen. Het gaat om hun eigen heil, om hun eigen ziel en zaligheid en niet om het heil van de gemeenschap. Ze willen naast Jezus nummer 1 en 2 zijn in het Koninkrijk en met Hem gloriëren. Hier laten Johannes en Jacobus zich leiden door hun verlangen naar macht, naar status, naar aanzien.

Ze blijken niets van Jezus en zijn weg, de weg van Gods vrede begrepen te hebben. Want die weg brengt je meestal niet in de hoogte, maar in de diepte, bij mensen, die lijden, bij mensen die het moeilijk hebben, bij mensen aan de onderkant. Daar is Jezus in Gods Naam te vinden. Als een die draagt en dient, als een mens, die met de zachte macht en kracht van zijn liefde probeert mensen op te richten uit de diepte naar het leven, uit het donker naar het licht.

Maar wie draagt en dient in de diepte, krijgt maar al te vaak te maken met de harde macht, die hem in de diepte probeert te houden en probeert te verhinderen dat hij mensen uit de diepte opricht. Dat probeert Jezus hen duidelijk te maken met het beeld van de beker en de doop. De beker uit het avondmaal is een verwijzing naar Jezus die zijn bloed, zijn leven heeft gegeven om mensen vanuit de diepte nieuw leven te geven. Daarmee is de beker ook een beeld van de lijdensweg van Jezus. Zegt Jezus niet in de hof van Gethsemane: laat deze beker (dit lijden) aan mij voorbijgaan?

En ook de symboliek van de doop als teken van Gods liefde voor mensen is niet enkel vreugde, maar heeft ook weet van lijden, die met het leven verbonden is. De onderdompeling in water bij de doop verbeeldt als het ware het lijden in het leven, waaruit God in zijn liefde ons wil redden. De doop is een teken dat Gods liefde juist ook oog heeft voor de kwetsbaarheid en breekbaarheid van ons bestaan. De kwetsbare mens is o zo kostbaar in Gods ogen.

Het antwoord van Johannes en Jacobus op de vraag van Jezus of ze die weg vol lijden en tegenstand wel aankunnen, is verrassend: natuurlijk kunnen zij dat! Hierin klinkt door hoezeer mensen verblind kunnen zijn door het verlangen naar macht, naar status en prestige, dat zij denken dat zij dat alles wel aankunnen! Dat hen dat wel zal lukken!. Nou we weten hoe het afliep: op het moment dat Jezus overgeleverd wordt genomen, vluchten Johannes en Jacobus weg en zijn ze nergens meer te bekennen.

En als ze later naast Jezus twee kruisen hebben zien staan, - ter linkerkant en ter rechterkant - zullen ze beseft hebben wat ze Jezus eigenlijk gevraagd hadden: dat ze met Hem onder de misdadigers gerekend zouden worden. Want dat is vaak het lot van mensen, die zich inzetten voor het recht van de kleinen en zwakken en die de macht van hun liefde gebruiken om vernederden uit de diepte op te richten. Zij worden maar al te vaak door de harde hand van macht en geweld vervolgd, gevangen genomen, gemarteld, vermoord of hun leven lang opgesloten alsof het misdadigers zijn. Gerekend onder de misdadigers? Dat hadden Johannes en Jacobus zeker niet bedoeld met hun vraag.

Nee ze weten niet wat ze vragen en hebben op dit moment nog steeds niet door dat het Jezus om een heel andere macht gaat dan om de macht van de harde hand. Het gaat om de zachte macht van de liefde, om macht, die bestaat uit dragen en dienen en ontfermen. Macht die geen aanzien wil, maar macht die omziet naar mensen in de diepte.

Jezus maakt alle leerlingen duidelijk, dat macht maar al te vaak corrupteert en misbruikt wordt voor onrecht en onderdrukking en kleineren van mensen. In Gods Koninkrijk gaat het om een andere macht: de zachte macht van liefde en dienstbaarheid. Jezus verwijst hiervoor naar zijn eigen weg: de mensenzoon is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen en zijn leven te geven als een losgeld voor velen. Dat wil zeggen zijn dienen is gericht op bevrijden en verlossen van mensen met het oog op een menswaardig bestaan, een leven waarin tegenstellingen verzoend zijn en mensen in vrede en vreugde kunnen samenleven.

En in zijn naam worden wij allen geroepen om als mensen elkaar te dienen en te dragen met het oog bevrijding en verlossing uit ellende, zodat er ruimte ontstaat voor het goede leven met elkaar. Dient elkaar dan in de liefde.

Amen.

Orgelspel